

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 7/1932 i anledning
 N:o 7/1932. av vicetalmannen Johannes Erikssons petition om åtgärd för ändring av § 4 i landstingsordningen.

Enligt § 1 i förordningen om mantalsskrivning, given den 10 april 1894, har mantalsskrivningen till ändamål att tjäna till grund för vissa medborgerliga åligganden och rättigheter. Bland de sistnämnda är rättigheten att deltaga i allmänna val måhända den viktigaste. Med avseende å uppgifterna för mantalslängden stadgar § 8 i samma förordning, att envar hushållsföreståndare åligger att till mantalsskrivningen avlämna närmare bestämda detaljuppgifter för sig och sitt husfolk, oberoende av huruvida hans hushåll utgöres blott av hans egen person eller av flere medlemmar. Ägare eller innehavare av fastighet åter äger enligt § 7 punkt c) i förordningen inlämna uppgift, endast å i gården bosatta hushållsföreståndares namn.

Vederbörandes uppgiftsskyldighet beträffande mantalsskrivningen är sålunda i själva verket vidsträcktare än petitionären förutsätter. Om en person, som uppnått åldern för nu ifrågavarande rösträtt och valbarhet, blir utelämnad från mantalslängden, beror detta i de allra flesta fall på egen försumlighet.

Petitionen avser sålunda, att person, som försummat sin medborgerliga skyldighet beträffande mantalsskrivningen, skall kunna undgå den påföljd av försummelsen, som inneligger i rösträttens förlust, eller att han m.a.o. utan avseende å sin försumlighet skall åtnjuta samma rättigheter, som de medborgare, vilka iakttagit förordningens föreskrifter. Detta finner utskottet dock icke tilltalande eller skäligt, synnerligast som försumligheten enligt § 29 i förordningen är belagd med straffpåföljd.

Som ovan framhölls skall mantalsskrivningen tjäna till grund/^{också} för vissa medborgerliga åligganden. Fäll kunna därför förekomma, då anledningen till utelämnandet vid mantalsskrivningen är strävan att undgå vissa förpliktelser, exempelvis skattebetalningsskyldighet. Under sådana omständigheter kunde den föreslagna ändringen bereda en beräknande person tillfälle att efter förgottfinnande låta sig vid mantalsskrivningen utelämnas, medveten om att han likväl kan erhålla rösträtt vid landstingsval och därigenom valbarhet för landstingsmannauppsdrag.

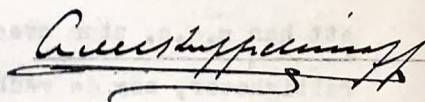
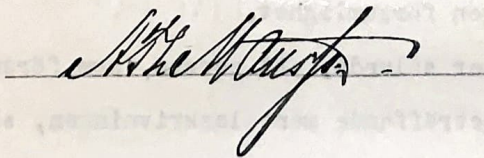
Den föreslagna ändringen komme även att i hög grad försvåra prövnin-
gen av ansökningar om införande i röstningslängden. I många fall komme
en rättvis prövning till och med att omöjliggöras. Sålunda kunde en
person, som åtnjuter fattigvård av annan kommun än den, i vilken han
är bosatt, och vars mantalsskrivningsort enligt § 2 mom. 4 i förord-
ningen är den kommun, som utlämnar fattigvård, genom att förtiga för-
hållandet och endast påvisa boningsorten komma i åtnjutande av röst-
rätt, ehuru honom enligt lag icke tillkommer sådan.

Utskottet anser sig därför icke kunna förorda petitionen. För att
ärendet emellertid måtte erhålla en grundligare beredning och belysas
jämväl ur andra synpunkter, än utskottets flertal anlagt å det samma
(vicetalman Johannes Eriksson har vidblivit sin i petitionen framförda
uppfattning) har utskottet beslutat föreslå,

att landstinget ville till höstsessionen inbe-
gära landskapsnämndens utlåtande i anledning av pe-
titionen.

Mariehamn den 24 februari 1932.

På lagutskottets vägnar:

Närvarande: A. Th. Mattsson, Johannes Eriksson, Viktor Strandfält,
Jonatan Sjöblom och Carl Bengtz.